

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту

О.О. Ляшко
«   »   2021

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ
ВІДНОСИН»**

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
ступінь вищої освіти	доктор філософії
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
кваліфікація	доктор філософії з права
тип дисципліни	вибіркова

Київ – 2021

Розробник: доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського Надія Василівна Міловська

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права

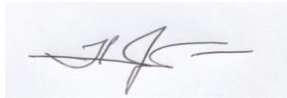
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри публічного
та приватного права

В.Ю. Швачка

Погоджено:

Гарант освітньої програми

М.П. Недюха

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	3	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	90		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	2	Лекції:	12	8
Семестр:	3	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	12	4
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	66	76
Форма підсумкового контролю:	Залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	Українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного та приватного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту kaf_ppr@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста спеціальності 081 Право чи спорідненої/еквівалентної спеціальності (зокрема, за результатами процедури визнання іноземних документів про освіту іноземців).

Мета вивчення дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «*Механізм правового регулювання цивільних відносин*» є розвиток загальних та фахових компетентностей здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії для здійснення ними науково-дослідницької, проєктно-аналітичної діяльності та викладацької роботи у сфері цивільного права, знання його джерел, основних інститутів, роботи з нормативним матеріалом у процесі вирішення конкретних правових ситуацій, які виникають у сфері приватноправових відносин, а також проведення власного оригінального наукового дослідження у сфері цивільного права, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Предметом навчальної дисципліни «*Механізм правового регулювання цивільних відносин*» є сутнісні властивості, поняття цивільних відносин і механізму їх правового регулювання, предмет і метод правового регулювання приватноправових відносин, принципи та функції цивільного права, система цивільного права, а також норми цивільного права, практика їх застосування, а також основні положення цивільно-правової доктрини.

Завданням дисципліни «*Механізм правового регулювання цивільних відносин*» є формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти знань та

навичок аналізу основних джерел цивільного права, його правових інститутів, визначення способів захисту прав та законних інтересів учасників цивільних відносин, набуття досвіду роботи з правовими документами, проведення власного наукового дослідження у сфері приватноправових відносин, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 1. Мати передові знання з права, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері права.

ПРН 4. Планувати та виконувати наукові дослідження в галузі права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних методів, методик з дотриманням норм професійної та академічної етики.

ПРН 5. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших науковців у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблематики.

Програмні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

У результаті опанування навчальної дисципліни «Механізм правового регулювання цивільних відносин» здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти повинен володіти такими загальними (ЗК) та фаховими (ФК) компетентностями:

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 5
ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 4	ПРН 5
ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 5
Фахові компетентності (ФК)				
ФК 2. Здатність обґрунтовувати та захищати методологію наукового	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 4	ПРН 5

пізнання, результати досліджень, проекти. Використання сучасних та ефективних методик та засобів їх досліджень у самостійній науково-дослідній діяльності.				
ФК 4. Здатність здійснювати наукове тлумачення норм національного законодавства, в тому числі на деакупованих територіях. Застосовувати Європейське законодавство та акти міжнародних наукових інституцій та аналізувати їх вплив на національне законодавство. Володіти нормопроектною технікою для складання практичних рекомендацій по вдосконаленню вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів.	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 5

Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Предмет, метод і джерела цивільного права

1. Предмет та метод цивільного права як галузі права.
2. Система цивільного права.
3. Функції та принципи цивільного права.
4. Загальна характеристика цивільного законодавства.
5. Міжнародні договори як джерело цивільного права.
6. Колізійні норми та звичаї як джерела цивільного права.
7. Судова практика як джерело цивільного права.

ТЕМА 2. Цивільне право як наука

1. Поняття цивілістики, її місце в правовій науці.
2. Предмет і завдання науки цивільного права.
3. Методологія науки цивільного права.
4. Розвиток науки цивільного права.

ТЕМА 3. Цивільні правовідносини

1. Поняття і особливості цивільних правовідносин.

2. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.
3. Суб'єкти і об'єкти цивільних правовідносин.
4. Зміст цивільних правовідносин.
5. Види цивільних правовідносин.

Тема 4. Здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків

1. Поняття і взаємозв'язок здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків.
2. Умови здійснення суб'єктивного цивільного права.
3. Порядок здійснення суб'єктивних цивільних прав.
4. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав. Зловживання правом.
5. Порядок виконання суб'єктивних цивільних обов'язків.

ТЕМА 5. Захист цивільних прав та інтересів

1. Поняття та підстави захисту цивільних прав та інтересів.
2. Форми захисту цивільних права та інтересів.
3. Способи захисту цивільних права та інтересів.
4. Поняття збитків та обсяг їх відшкодування.
5. Моральна шкода та порядок її відшкодування.

ТЕМА 6. Договір як регулятор цивільно-правових відносин

1. Поняття договору та його юридичні ознаки.
2. Нормативно-правове регулювання договірних правовідносин.
3. Загальні вимоги щодо змісту та істотних умов договорів.
4. Класифікація цивільно-правових договорів та їх види.
5. Правова природа публічного договору.
6. Поняття та загальна характеристика зовнішньоекономічного договору.
7. Порядок і способи укладення договорів.

ТЕМА 7. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань

1. Поняття та порядок виконання договірних зобов'язань.
2. Елементи належного виконання договірних зобов'язань.
3. Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань.
4. Поняття і правова природа забезпечувальних правовідносин.
5. Речево-правові способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.
6. Зобов'язально-правові способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.

ТЕМА 8. Захист прав учасників договірних відносин

1. Поняття та підстави захисту прав та інтересів сторін договору.
2. Форми та способи захисту прав та інтересів сторін договору.
3. Поняття відповідальності за порушення договірних умов.

4. Підстави та умови договірної відповідальності.
5. Форми відповідальності за порушення договірних умов.
6. Підстави звільнення від відповідальності.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		семінари	раво р.	інд	сам.роб.	
Тема 1. Предмет, метод і джерела цивільного права	12	2	2			8
Тема 2. Цивільне право як наука	12	2	2			8
Тема 3. Цивільні правовідносини	12	2	2			8
Тема 4. Здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків	12	2	2			8
Тема 5. Захист цивільних прав та інтересів	10	1	1			8
Тема 6. Договір як регулятор цивільно-правових відносин	10	1	1			8
Тема 7. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань	11	1	1			9
ТЕМА 8. Захист прав учасників договірних відносин	11	1	1			9
Залік						
Усього годин	90	12	12			66

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		семінари	раво р.	інд	сам.роб.	
Тема 1. Предмет, метод і джерела цивільного права	11					8
Тема 2. Цивільне право як наука	13	2	1			10
Тема 3. Цивільні правовідносини	11	2	1			8
Тема 4. Здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків	13	2	1			10
Тема 5. Захист цивільних прав та інтересів	10	2	1			10
Тема 6. Договір як регулятор цивільно-правових відносин	10					10
Тема 7. Забезпечення належного виконання договірних зобов'язань	10					10
Тема 8. Захист прав учасників договірних відносин	10					10
Залік						
Усього годин	90	8	4			76

4. Організація самостійної роботи

4.1. Підготовка до семінарських занять. Здобувачі вищої освіти відповідно до визначеного плану семінарських занять готують теоретичний матеріал, користуючись зазначеними джерелами основної та додаткової літератури. Формування теоретичних навичок здійснюється шляхом виконання кейсів та обговорення їх вирішення на заняттях.

4.2. Матеріали для самоконтролю. Матеріали кейсів з умовами завдань визначаються викладачем.

4.3. Індивідуальні завдання. Підготувати реферативні доповіді на теми:

1. Звичай ділового обороту як джерело цивільного права.
2. Пандектна та інституційна система права.
3. Прогалини в цивільному законодавстві.
4. Зворотна сила закону у цивільному законодавстві.
5. Рішення суду в системі підстав виникнення цивільних правовідносин.
6. Види юридичних фактів.
7. Проблема суб'єктивного цивільного права та зловживання ним.
8. Межі здійснення прав в сучасному цивільному праві.
9. Іноземні громадяни, як суб'єкти цивільного права.
10. Фізичні особи, як суб'єкти підприємницької діяльності.
11. Місце проживання і місце реєстрації фізичної особи: співвідношення понять.
12. Юридичне значення класифікації речей на окремі види.
13. Особливості нематеріальних благ як об'єктів цивільних прав.
14. Послуги як об'єкт цивільних правовідносин.
15. Поняття і обчислення строків в цивільному праві.
16. Види цивільно-правових строків та термінів.
17. Початок перебігу та зупинення строків позовної давності.
18. Наслідки спливу строків позовної давності.
19. Електронний правочин: поняття та класифікація.
20. Кауза правочину.
21. Тлумачення змісту правочину як окрема категорія судових спорів.
22. Здійснення і захист права приватної власності фізичних осіб.
23. Земля як особливий об'єкт права власності.
24. Категорія прав на чужі речі в сучасному речовому праві України.
25. Юридична природа сервітутів в сучасному цивільному праві України.
26. Принципи договірного права України.
27. Форма договору та правові наслідки порушення порядку його укладення.
28. Правова природа попереднього договору.
29. Загальна характеристика підстав припинення зобов'язання.
30. Правове регулювання відмови від виконання договору та його розірвання.
31. Цивільно-правове регулювання застави рухомого майна.

32. Регресні зобов'язання.
33. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
34. Притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Предмет та метод цивільного права.
2. Функції цивільного права.
3. Система цивільного права.
4. Принципи цивільного права.
5. Структурна побудова ЦК України та його норм.
6. Міжнародні договори як джерело цивільного права.
7. Колізійні норми як джерело цивільного права.
8. Звичай як джерело цивільного права
9. Договір як регулятор цивільно-правових відносин.
10. Судова практика як джерело цивільного права.
11. Поняття цивілістики, її місце в правовій науці.
12. Поняття і особливості цивільних правовідносин.
13. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.
14. Суб'єкти і об'єкти цивільних правовідносин.
15. Зміст цивільних правовідносин.
16. Види цивільних правовідносин.
17. Поняття фізичної особи та засоби її індивідуалізації.
18. Правовий статус фізичної особи-підприємця.
19. Поняття та ознаки юридичної особи.
20. Порядок створення та припинення юридичних осіб.
21. Види юридичних осіб.
22. Речі як об'єкти цивільних прав.
23. Гроші, валютні цінності та цінні папери як об'єкти цивільних прав.
24. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.
25. Поняття та ознаки правочину.
26. Класифікація правочинів.
27. Умови дійсності правочину.
28. Підстави визнання правочину недійсним.
29. Правові наслідки недійсності правочину.
30. Підстави виникнення представництва.
31. Види представництва.
32. Особливості здійснення представництва.
33. Представництво за довіреністю.
34. Поняття та види строків (термінів) у цивільному праві.
35. Порядок обчислення строків (термінів).
36. Поняття, види та значення позовної давності.
37. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.
38. Поняття і взаємозв'язок здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків.
39. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав. Зловживання правом.
40. Порядок виконання суб'єктивних цивільних обов'язків.

41. Поняття та підстави захисту цивільних права та інтересів.
42. Форми захисту цивільних права та інтересів.
43. Способи захисту цивільних права та інтересів.
44. Поняття особистих немайнових прав, межі їх здійснення.
45. Види особистих немайнових прав.
46. Захист особистих немайнових прав фізичної особи.
47. Види права власності.
48. Право довірчої власності.
49. Об'єкти права власності.
50. Виникнення права власності.
51. Підстави та способи припинення права власності.
52. Поняття права спільної власності.
53. Поняття та види речових прав на чуже майно.
54. Поняття цивільно-правового захисту права власності.
55. Поняття зобов'язання і договору, їх співвідношення.
56. Класифікація договорів.
57. Порядок укладення договорів.
58. Зміст договору.
59. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними та неукладеними.
60. Підстави та порядок внесення змін до договору.
61. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.
62. Поняття виконання договірних зобов'язань.
63. Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань.
64. Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань.
65. Неустойка як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
66. Порука як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
67. Гарантія як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
68. Завдаток як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
69. Застава як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
70. Притримання майна боржника як спосіб забезпечення виконання договірного зобов'язання.
71. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Оцінювання семінарських занять, у тому числі самостійної роботи, розроблено таким чином, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку отримати максимальну кількість балів (від 0 до 100) за поточний контроль.

За умови, отримання за поточний контроль 60 балів і вище, за бажанням здобувачів вищої освіти, даний бал зараховується як оцінка за залік/екзамен із навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти має право підвищити бал шляхом здачі заліку/екзамену. Здобувач вищої освіти, який за поточний контроль набрав 59 балів і нижче здає залік/екзамен із навчальної дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	10	Відмінно	відмінне виконання
2	7-9	Добре	вище середнього рівня
3	4-6	Добре	загалом хороша робота
4	2-3	задовільно	непогано
5	1	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

Шкала та схема формування підсумкової оцінки заочної форми навчання

Семінарські заняття	1	2	Кр.р	Інд. робота
Максимальні Бали	30	30	20	20
Мінімальні бали	5	5	5	5

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	27-30	Відмінно	відмінне виконання
2	20-26	Добре	вище середнього рівня
3	12-19	Добре	загалом хороша робота
4	6-11	задовільно	непогано
5	5	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
80-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-79	Добре	C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	Непогано
60-65	Задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	Незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Житловий кодекс Української РСР від 30 червня 1983 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1983. додаток до № 28. Ст. 573.
3. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3. Ст. 27.
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. ст. 135.
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. ст. 356.
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19.
7. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50. Ст. 384.
9. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49 (03.12.91). Ст. 682.
10. Про громадські об'єднання: Закон України від 16 червня 1992 р. № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.
11. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 1 липня 2010 р. № 2398-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 38. Ст. 509.
12. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень: Закон України від 01 липня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 51. Ст. 553.
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31-32. Ст.263.
14. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. Ст. 379.
15. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
16. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
17. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.
18. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.

19. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19 червня 1992 р. № 2482-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст. 524.
20. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18 січня 2018 р. № 2269-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 12. Ст. 68.
21. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1382-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 232.
22. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 р. № 987-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 25. Ст. 283.
23. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст. 78.
24. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 13. Ст. 69.
25. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 363.
26. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04 лютого 2021 р. № 1201-IX. *Голос України*. 2021. № 47.
27. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
28. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві (заг. положення): навч. посіб. К.: Юстініан, 2007. 280 с.
29. Губарєв С.В., Міловська Н.В. Цивільне право України: посібник для підготовки до іспитів. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 272 с.
30. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2020. 896 с.
31. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. для студ. вузів / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2020. 1200 с.
32. Жилінкова І.В. Договірне право: конспект лекцій / І.В. Жилінкова, В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2008. 116 с.
33. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності: навч. посіб. [2-ге вид., перероб. і допов.]. К.: Юрінком Інтер, 2008. 576 с.
34. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право. Альбом схем / За ред. Є.О. Мічуріна. Вид. 4-те, перероб. і доп. Х.: Фактор, 2013. 464 с.

Додаткові:

1. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2006. 392 с.
2. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: Навчальний посібник / За ред. М.К. Галянтича. К.: Юрінком Інтер, 2011. 624с.
3. Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія / За заг. ред. академіка НАПрН України О.Д. Крупчана; наук. ред. А.Б. Гриняк. К., 2017. 334 с.

4. Зобов'язальне право України: Підручник / Голубєва Н.Ю., Харитонов Є.О. К.: Істина, 2011. 848 с.
5. Комарова В.В., Луспеник Д.Д. Правові позиції Верховного Суду у цивільних, господарських та адміністративних справах: практичний посібник. Харків: Право, 2019. 872с.
6. Міловська Н.В. Договірні зобов'язання зі страхування у цивільному праві України: проблеми теорії та практики: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2019. 488 с.
7. Новітні підходи до розуміння юридичних фактів у механізмі правового регулювання приватних відносин: зб. наук. пр. / за ред. А.Б. Гринька, О.О. Кота, М.Д. Пленюк. Київ: НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2019. 200 с.
8. Оновлення договірної регулювання приватноправових відносин в Україні. Монографія / За заг. ред. А.Б. Гриняка, О.О. Кота, М.Д. Пленюк. Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 488 с.
9. Особливості захисту суб'єктивних цивільних прав. К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. 400 с.
10. Ткачук О.М. Цивільний кодекс України: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного цивільного суду (практика 2020 року). Харків: Право, 2021. 744 с.
11. Хащівська Н.В. Цивільно-правове регулювання строків у договорах про передання майна у тимчасове користування: монографія. К.: Ред. журн. «Право України», 2012. 195 с.
12. Milovska N. V. Customers' rights protection in the field of insurance services under Ukrainian legislation // The optimization of protection model for rights and freedoms of Ukrainian person: collective monograph / V. M. Bevzenko, V. A. Bortnyak, K. V. Bortnyak, O. Yu. Busol, etc. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. 364 p. P. 198–219.
13. Milovska N. V. Adaptation of Ukrainian legislation to EU legislation in the field of contractual insurance relations // Theoretical and practical aspects of modern jurisprudence development: the experience of European countries and prospects for Ukraine: collective monograph / V. M. Bevzenko, V. A. Bortnyak, K. V. Bortnyak, O. Yu. Busol, etc. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. P. 219–236.
14. Milovska N. V. Mutual insurance companies as participants of contractual insurance relations // Formation and prospects for the development of national critical infrastructure protection system in Ukraine: collective monograph / V. M. Bevzenko, ure protection system in Ukraine: collective monograph / V. M. Bevzenko, V. A. Bortnyak, K. V. Bortnyak, O. Yu. Busol, etc. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. P. 172–193.
15. Galiya I. Chanysheva, Oleksandr S. Yunin, Nadiia V. Milovska, Roman V. Pozhodzhuk, Viktoriia V. Mazur. Civil Liability of Police Officers in Ukraine and Germany: Legal Aspects and Problematic Issues // Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2019. Volume 22. Issue 4. P. 1–9.
16. Nadiia V. Milovska, Iryna S. Lukasevych-Krutnyk, Liudmyla V. Panova, Roman Ya. Demkiy, Liubov A. Zubkova. Protection of Rights to Utility Model in Germany

and Ukraine: Comparative Analyzes. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2020. Volume 23. Issue 3. P. 1–10.

17. Milovska, N., Zanfirova, T., Vasylenko, L., Mozoliuk-Bodnar, L., Kamardina, Y. Limits and Restrictions on the Right to Information on One's Health. *Systematic Reviews in Pharmacy*. 2020. Volume 11. Issue 10. Pp. 265–270.
18. Hryniak, A.B., Milovska, N.V. Features of application of article 392 of the civil code of Ukraine upon recognising the right of ownership of newly created real estate (a case study of judicial practice). *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 2020, 27(2). P. 77–90.
19. Davydova, N., Sabodash, R., Mendzhul, M., Milovska, N., Lukasevych-Krutnyk, I. Civil Law Status of the Institution of Higher Education in Ukraine. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2020. Volume 23. P. 1–9.

Інформаційні ресурси:

1. Національне агентство з питань запобігання корупції: <https://nazk.gov.ua/uk/>
2. Національне антикорупційне бюро України: <https://nabu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України»: <http://www.court.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховного Суду: <http://www.scourt.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
8. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>
10. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua>
12. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>